

Rektor
Luleå tekniska universitet

Juridiska avdelningen
Caroline Cruz

BESLUT

2002-06-06
Reg.nr 31-3215-01

Utfärdande av examensbevis i strid mot examensordningen

Bakgrund

I en skrivelse till Högskoleverket begärde Hungarian Equivalence and Information Centre i Budapest upplysningar om ett av Luleå tekniska universitet utfärdat examensbevis, som bifogades. Den ungerska myndigheten ifrågasatte om denna examen var förenlig med den svenska examensordningen.

Examensbeviset som är på engelska har utfärdats den 24 april 2001. I beviset benämns examen Master of Science in Ergonomics.

Utredning

Högskoleverket anmodade i november 2001 Luleå tekniska universitet att avge ett yttrande och redogöra för varför och på vilka rättsliga grunder universitetet utfärdar ett bevis över en examen som inte finns angiven i examensordningen.

Luleå tekniska universitets yttrande

Universitetet har i en skrivelse till verket anfört i huvudsak följande.

Det är uppenbart att Luleå tekniska universitet har gjort ett formellt fel i och med att bevis på svenska för magisterexamen i ergonomi inte bilades. En översyn av rutinerna pågår.

Master of Science in Ergonomics omfattar 60 poäng och förutsätter att deltagarna avlagt en "bachelor" examen. Den första examinationen ägde rum 1991 med de föreskrifter som Universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) utfärdade om provisorisk masterexamen som juridisk grund. Utbildningen fungerade bra. När den nya examensordningen infördes 1993 kom de ansvariga vid institutionen därför aldrig på tanken att examens existens skulle behöva omprövas. Tyvärr missade även den centrala administrationen att bevaka frågan. Universitetet har examinerat 62 personer i utbildningen, men det är första gången en enskild person har vållats bekymmer p.g.a. formella brister hos denna examen.

BESLUT

2002-06-06

Reg.nr 31-3215-01

Sid 2

Högskoleverkets bedömning

Tillämpliga bestämmelser

UHÄ:s provisoriska föreskrifter, som gav utländska studerande möjlighet att avlägga s.k. mastersexamen i Sverige, upphävdes i juli 1993 genom 1993 års högskolereform.

I 1 kap. 11 § högskolelagen (1992:1434) anges att regeringen föreskriver vilka examina som får avläggas inom den grundläggande högskoleutbildningen och att Högskoleverket beslutar vid vilka högskolor dessa examina får avläggas.

Enligt 6 kap. 4 § högskoleförordningen (1993:100) får inom grundläggande högskoleutbildning avläggas endast de examina som anges i examensordningen. (bilaga 2 till högskoleförordningen).

I examensordningen finns tre generella examina angivna, nämligen magisterexamen, kandidatexamen och högskoleexamen samt ett 40-tal yrkesexamina.

Av examensordningen framgår också att en högskola i examensbeviset får ange översättningen av examensbenämningen till ett eller flera språk. Översättningen skall återspegla utbildningens längd och nivå (fördjupning). Högskolan beslutar, efter samråd med Högskoleverket, om översättningen i den mån inte något annat är föreskrivet i examensordningen.

Oriktig examensbenämning

Den av universitetet i april 2001 utfärdade examen benämnd "Master of ..." finns inte i den svenska examensordningen. Universitetet har således utfärdat en examen i strid mot bestämmelsen i 6 kap. 4 § högskoleförordningen, där det framgår att inga andra examina än de som anges i examensordningen får avläggas inom den grundläggande högskoleutbildningen. I det av Luleå tekniska universitet utfärdade examensbeviset har inte heller angetts att det är fråga om en översättning av en i examensordningen upptagen examen benämnd magister.

Universitetet har i sitt yttrande till verket vidgått att fel har begåtts. Universitetet har dessutom förklarat att det inte hade noterat att masterexamen upphörde att existera med införandet av examensordningen. Högskoleverket finner det märkligt att universitetet kan ha undgått att uppmärksamma denna regeländring, eftersom verket sedan ett beslut i frågan fattades 1999 flera gånger och på olika sätt har informerat lärosätena om kravet på svenskspråkiga examensbevis. I beslutet 1999 kritiserade verket Kungl. Tekniska högskolan (KTH) på grund av att universitetet utfärdat examensbevis för "Master of Science with specialization in ..." utan att ange att benämningen är en översättning av en i examensordningen upptagen examen. Kritik riktades även mot att universitetet hade lämnat bristfällig information om sin utbildning.

BESLUT

2002-06-06

Reg.nr 31-3215-01

Sid 3

Högskoleverket måste i detta sammanhang ånyo klargöra vikten av att det i ett examensbevis tydligt framgår att master of enbart är en översättning.

Kritik

Luleå tekniska universitet kan inte undgå att kritiseras för att universitetet har saknat rutiner för att hålla sig informerat om dels gällande bestämmelser, dels verkets ställningstaganden som verket med anledning av tidigare ärenden har skickat till samtliga universitet och högskolor. Detta har lett till att universitetet har utfärdat en Master of, utan att ange att det är frågan om en översättning.

Universitetet har vidgått att fel har begåtts och angett att en översyn av rutinerna pågår. Högskoleverket förutsätter därmed att universitetet kommer att utfärda examensbevis i enlighet med de beteckningar som finns i examensordningen.

Med den kritik som anförts avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz i närvaro av verksjuristen Barbro Molander.

Annica Lindblom

Caroline Cruz